

Wielu badaczy rozumie pojęcie emocji jako konstrukt złożony z wielu komponentów. Wśród kluczowych aspektów emocji najczęściej wymienia się walencję (pozytywną vs. negatywną), pobudzenie oraz motywację (dążeniową vs. unikającą). Walencja odnosi się do oceny emocji i dotyczy stopnia, w jakim ktoś lubi, bądź nie lubi subiektywne odczucie powiązane z doświadczanym stanem emocjonalnym. Motywacja rozumiana jest jako siła dążenia w kierunku do lub od konkretnego bodźca. Motywacja dążeniowa (approach) ukierunkowuje nasze zachowanie ku pożądanym bodźcom, zaś motywacja unikająca (avoidance) wyzwalana jest przez sygnały wskazujące na zagrożenie, ewentualną karę. W ciągu ostatnich kilku dekad badania poświęcone konsekwencjom emocji skupiały się na walencji jako głównym aspekcie wpływającym na nasze funkcjonowanie poznawcze. Pozytywne emocje wiązano z motywacją dążeniową, zaś emocje negatywne z motywacją unikającą. Jednakże, w świetle najnowszych doniesień takie podejście wydaje się być nadmiernym uproszczeniem. Dobrym przykładem emocji nie pasującej do wyżej wspomnianych kategorii jest gniew, który łączy w sobie dwie pozornie sprzeczne charakterystyki: negatywną walencję i motywację dążeniową o wysokiej intensywności. Głównym celem tego projektu jest zbadanie, jak gniew wpływa na nasze funkcjonowanie poznawcze oraz do jakiego stopnia różni się on pod tym względem od innych emocji o odmiennej walencji, kierunku czy intensywności motywacji.

Projekt składa się z dwóch części i obejmuje 4 badania. Celem pierwszej części jest sprawdzenie, czy połączenie autobiograficznego wspomnienia i techniki wyobraźniowej jest efektywną metodą indukcji emocji, która zastosowana zostanie w drugiej części projektu. Druga część poświęcona będzie zbadaniu relacji między gniewem i jego poznawczymi konsekwencjami, tj. skupianiu wzrokowej uwagi na bodźcach nagradzających, podejmowaniu ryzykownych decyzji oraz przeszacowywaniu swoich poznawczych zdolności. Konsekwencje te zostały wybrane ze względu na ich związki z postrzeganiem pewności i kontroli – kluczowym aspektem oceny poznawczej powiązanej z gniewem. Na tym etapie projektu planowane jest porównanie konsekwencji gniewu i czterech emocji (tj. pożądania, radości, smutku, lęku) wybranych tak, aby każda emocja różniła się od innych w obrębie co najmniej jednego aspektu (walencji, kierunku i/lub intensywności motywacji)

Niniejszy projekt pozwoli na wzbogacenie obecnej wiedzy na temat gniewu jako stanu emocjonalnego i emocji jako takich. Badanie konsekwencji poznawczych gniewu niewątpliwie doprowadzi do lepszego zrozumienia jego roli w życiu codziennym na wymiarze behawioralnym (indywidualnym i społecznym). Ponadto, porównanie różnych emocji pod względem ich wpływu na poznanie może istotnie przyczynić się do ustalenia, który aspekt emocji w największym stopniu wpływa na nasze funkcjonowanie poznawcze.